

Sıra No 126 a ilâve

Kendi hesabına tahsil yaparak Tıp fakültesinden neşet edecek doktorların mecburî hizmetlerinin lâğvi hakkında 1/210 numaralı kanun lâyihası ve Sıhhat ve İctimai Muavenet, Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları [3 üncü madde hakkında Adliye encümeni mazbatasası]

Adliye encümeni mazbatasası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Karar No. 29
Esas No. 1/210

25 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Kendi hesabına tahsil yaparak Tıp fakültesinden neşet edecek doktorların mecburî hizmetlerinin lâğvi hakkındaki kanun lâyihasının müzakeresi sırasında üçüncü maddenin Adliye encümenine havalesine dair Heyeti umumiyenin 5 - V - 1932 tarihindeki 43 üncü inikadında ittihaz buyurulan karar üzerine encümenimize tevdi edilen mezkûr madde tetkik ve müzakere olundu:

3 üncü maddenin

1 - Bu lâyihanın ikinci maddesinde tesbit edilen leylî tıp talebe yurduna kabul edilmiş olan talebenin her hangi bir tıp fakültesinden neşetlerinden sonra kabul ve taahhüt ettikleri mecburî hizmeti ifa etmiyenlerin yurtta kendilerine sarfedilen paranın iki mislini ödemeğe mecbur oldukları,

2 - Bu parayı tamamen vermiyenlerin icrayi sanat edemiyecekleri gibi resmî ve hususî hiç bir müessese ve teşkilâtta istihdam olunmıyacakları,

3 - Bunları bilerek istihdam edenlerden bu paranın tahsili emval kanununa tevfikân tahsil olunacağı hükümleri encümenimizin tetkikine mevzu olmuştur.

Bir numaradaki hükmün yalnız mecburî hizmeti ifa etmemeye munhasır olması doğru görülmemiş hizmeti kabulden sonra kanunda gösterilen muayyen müddeti ikmal etmiyenlerin de yine kendileri için yurtta sarfedilen paraları iki misil olarak ödemeleri lâzımeleceğinden bu cihetle de teyidi mülâhazasile tertip edilen maddenin birinci fıkrasına bu suretle ilâve yapılmıştır. Hizmeti kabulden sonra muayyen müddetin mutlak olarak ikmalî mecburî addolunmuş ve kısmen ifa halinde ödemeğe mecbur tuttuğu paradan bir tenzilât yapılması istihdaf edilen maksada göre muvafık görülmemiştir.

Mecburî hizmeti kabul etmemekle beraber parayı da vermiyenler hakkında yalnız icrayi sanat edememek ve resmî ve hususî müesseselerde istihdam olunmamak keyfiyetinin kâfi bir müeyyede olmadığı kanaatinde bulunan encümen, yurda girerken taahhüt ettiği hizmeti ifa etmiyen ve parasını da ödemiyenlerin bu hareketinin üç aydan bir seneye kadar hapsi müstelzim bir suç sayılması ciddi ve tahzirî bir tedbir olacağını mülâhaza ederek maddeye bu husus ikinci fıkrâ olmak üzere ilâve edilmiştir.

Bu suretle bir ceza konmasının diğer bir sebebi de icrayi sanattan memnu olduğu halde tababet yapanlar hakkında tababet ve şubatı sanatlarının icrası hakkındaki kanunda yalnız para cezası mevzu olup o hüküm etibba odaları ve haysiyet divanları tarafından verilecek intibahî cezalar için kâfi bir müeyyede olabilse de bu hâdisedeki Hükümet hesabına yurtta kendisi için bir çok masraf ihtiyar edilmiş olan bir talebenin mektepten çıktıktan sonra taahhüdünü ifa etmemek vaziyeti daha ağır bir müeyyedenin konmasını istilzam edeceği pek tabiidir.

Fıkradaki ceza ile mahkûmiyetin, vermeğe mecbur olduğu paranın alınması salâhiyetini refetmiyeceğinden bu cihet te ayrıca tashih edilmiştir.

Maddenin üçüncü fıkrasındaki bu kabîl tabiileri bilerek istihdam edenlerin yurtta sarfedilen parayı vermeğe mecbur tutulmaları ve tahsili emval kanununa tevfikân istifa olunacağına dair hükmü encümenimizce hiç bir hukukî sebebe istinat etmediğinden kabule şayan görülmemiştir.

Aneak bu memnuiyeti bilerek gerek tabip sıfatile ve gerek başka ünvan vererek sıhî vazaif ifa etmek üzere nezdlerine alarak istihdam eden hakikî veya hükmî eşhasın bu hareketleri ayrıca bir suç addedilmiş ve bin liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılmaları tensip edilmiştir.

Maddenin son fıkrası aynı hükmü ifade edersurette yazılarak ipka olunmuştur.

Encümenimizce yapılan tadil ve ilâvelerle maddenin kabulüne ittifakla karar verilmiş olup Heyeti umumiyeye arz olunur.

Ad. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Manisa	Kocaeli	Yozgat	Antalya	Kars	Antalya
Mustafa Ferzi	Salâhattin	A. Hamdi	Haydar	Nazif	Numan
Aza	Aza	Aza			
Çanakkale	Kocaeli	Trabzon			
Osman Niyazi	Ragıp	Raif			

ADLİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

MADDE 3 — İkinci maddedeki hizmetleri kabul etmiyeler veya kabul edipte muayyen müddeti bitirmeden terkedener yurtta kendileri için sarfedilen paranın iki mislini ödemiye mecburdur.

Bu parayı tamamen vermekten imtina eyliyenler üç aydan bir seneye kadar hapis cezasile mahkûm edilir ve para ayrıca almır.

Birinci fıkradaki mecburiyeti ifa etmiyen tabipler mezkûr fıkrada yazılı parayı tamamile ödemedikçe resmî ve hususî hiç bir daire ve müessesede istihdam olunamıyacakları gibi serbest tababet icrasından da memnurdurlar.

Bu memnuiyeti bilerek gerek tabip sıfatile ve gerekse başka bir ünvan altında sıhî işlerde istihdam eden hakikî veya hükmî şahıslar bin liradan aşağı olmak üzere ağır para cezasile cezalandırılırlar.

Leyli tıp talebe yurdunda bir seneden az bir müddet kalmış olan talebeden yurdu terkedener yurtta kaldıkları müddet için kendilerine sarfedilen parayı ödemeğe mecburdurlar.

